

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«29» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

Ірина КОВТУН

«29» серпня 2024 року

м.п.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«СИСТЕМА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за заочною формою навчання

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка наук з державного управління, доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Людмила ТРЕБИК

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент
«27» серпня 2024 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету публічного управління, кандидатка наук з державного управління, доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Тетяна ПІДЛІСНА

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
	1.2.	Лекції	– 4
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	– 6
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 10
	1.5.	Індивідуальні завдання	– 14
	1.6.	Підсумковий контроль	– 16
2.	Схема нарахування балів	–	18
3.	Рекомендовані джерела	–	20
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	26

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Публічне адміністрування як системне суспільне явище	12	4	3	-	-	5	11	2	1	-	-	8
2.	Суспільні відносини в системі публічного адміністрування	7	2	1	-	-	4	6	-	-	-	-	6
3.	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер	9	2	2	-	-	5	9	-	1	-	-	8
4.	Громадянське суспільство як суб'єкт публічного адміністрування	13	4	4	-	-	5	11	2	1	-	-	8
5.	Закони та принципи публічного адміністрування	11	4	2	-	-	5	9	2	1	-	-	6
6.	Публічне адміністрування та влада	9	2	2	-	-	5	10	1	-	-	-	9
7.	Органи державної влади в системі публічного адміністрування	11	2	4	-	-	5	11	1	1	-	-	9
8.	Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні	11	2	4	-	-	5	11	2	1	-	-	8
9.	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	11	2	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
10.	Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування	9	2	2	-	-	5	10	1	1	-	-	8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
11.	Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування	9	2	2	-	-	5	10	1	1	-	-	8
12.	Бюрократія в системі публічного адміністрування	6	1	1	-	-	4	6	-	-	-	-	6
13.	Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	7	1	1	-	-	5	12	1	1	-	-	10
14.	Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері	9	2	2	-	-	5	7	-	-	-	-	7
15.	Публічне адміністрування та економіка	9	2	2	-	-	5	8,5	0,5	-	-	-	8
16.	Результативність та ефективність публічного адміністрування	9	2	2	-	-	5	10,5	0,5	1	-	-	9
	Усього годин:	150	36	36	-	-	78	150	14	10	-	-	126
	Курсова робота	45				-	-	45				-	-

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	2	3	4
1.	Публічне адміністрування як системне суспільне явище		2
1.1	Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція		
1.2	Зміст та співвідношення базових понять: “управління”, “державне управління”, “публічне управління”, “публічне адміністрування”		
1.3	Публічне адміністрування та адміністративне право. Правові засади публічного адміністрування		
1.4	Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Основні теорії управління суспільством		
2.	Громадянське суспільство як суб’єкт публічного адміністрування		2
2.1	Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.		
2.2	Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.		
2.3	Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.		
2.4	Особливості взаємодії громадянського суспільства та держави в умовах воєнного стану.		
2.5	Стратегії розвитку громадянського суспільства у період післявоєнного відновлення України		

1	2	3	4
3.	Закони та принципи публічного адміністрування		2
3.1	Закон залежності управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища		
3.2	Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами		
3.3	Закон розмежування центрів влади та управління		
3.4	Закон централізації та децентралізації влади		
3.5	Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування		
3.6	Загальносистемні методологічні принципи публічного управління (адміністрування)		
4	Публічне адміністрування та влада		1
4.1	Феномен влади. Влада як основний засіб публічного адміністрування		
4.2	Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування		
4.3	Влада в умовах воєнного стану.		
5.	Органи державної влади в системі публічного адміністрування		1
5.1	Органи державної влади: поняття та види		
5.2	Законодавча, виконавча та судова влада в Україні		
5.3	Система органів виконавчої влади в Україні		
5.4	Місцеві органи виконавчої влади		
6.	Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні		2
6.1	Місцеве самоврядування як демократична основа управління в державі		
6.2	Всесвітня Декларація місцевого самоврядування. Європейська Хартія місцевого самоврядування.		
6.3	Органи та посадові особи місцевого самоврядування		
6.4	Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні		
7.	Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування		1
7.1	Цінності та цілі суспільства та держави		
7.2	Ресурси цілепокладання у публічному адмініструванні		
7.3	Національні завдання та індикатори досягнення цілей сталого розвитку в Україні		
8.	Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування		1
8.1	Механізми публічного адміністрування		
8.2	Технологія публічного адміністрування		
8.3	Методи публічного адміністрування		
8.4	Стиль публічного адміністрування		
9.	Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування		1
9.1	Поняття та сутність корупції		
9.2	Нормативно-правова база антикорупційної діяльності		
9.3	Аналіз прогресу в запобіганні та протидії корупції в Україні.		
10.	Публічне адміністрування та економіка		0,5
10.1	Економіка як об'єкт публічного адміністрування		
10.2	Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу		
10.3	Нормативні та організаційні особливості публічного адміністрування в економічній сфері у період воєнного стану.		

1	2	3	4
11	Результативність та ефективність публічного адміністрування		0,5
11.1	Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування		
11.2	Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування		
11.3	Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування у період воєнного стану.		
11.4	Повоєнна відбудова України: потенціал та стратегії перетворень		
Усього:			14

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема: Публічне адміністрування як системне суспільне явище Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Питання для усного опитування та дискусії

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція
2. Зміст та співвідношення базових понять: “управління”, “державне управління”, “публічне управління”, “публічне адміністрування”
3. Публічне адміністрування та адміністративне право. Правові засади публічного адміністрування
4. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Основні теорії управління суспільством
5. Взаємозв’язок економічної науки, соціології та політології
6. Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.
7. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: «управління», «державне управління», «публічне управління», «публічне адміністрування», правові засади публічного адміністрування, джерела ідей управління суспільством і країною. формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Джерела ідей управління суспільством і країною.
- Японський варіант людських стосунків.
- Соціально-інженерний та гуманітарний підходи.
- Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм».
- Публічне управління в контексті неокласичної теорії.
- Місце й роль партій і виборів у прийнятті політичних рішень.
- Публічне адміністрування і держава.

Семінарське заняття 2

Тема: Громадянське суспільство як суб’єкт публічного адміністрування. Закони та принципи публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
2. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
3. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

4. Об'єктивні закони публічного управління
5. Загальносистемні методологічні принципи публічного управління (адміністрування)
6. Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний процес
7. Принципи, що регулюють управління як соціально-економічний процес
8. Принципи, що регулюють управління як соціально-культурний процес
9. Компаративний аналіз принципів публічного та державного управління

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: громадянське суспільство, автономність і органічна єдність, громадські організації, загальний закон соціального управління, централізація та децентралізація влади, управління суспільством, розмежування центрів влади та управління, взаємозалежність законів та принципів, соціально-економічний процес, соціально-культурний процес, компаративний аналіз, приклади застосування принципів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.
- Що є основними елементами, що визначають суспільство?
- Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування.
- Загальний закон соціального управління.
- Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами.
- Закон розмежування центрів влади та управління.
- Закон централізації та децентралізації влади.
- Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування.
- Взаємозв'язок та взаємозалежність законів та принципів соціального управління.
- Приклади застосування принципів публічного адміністрування.

Семінарське заняття 3

Тема: Органи державної влади в системі публічного адміністрування. Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні

Питання для усного опитування та дискусії

1. Органи державної влади: поняття та види
2. Законодавча, виконавча та судова влада в Україні
3. Президент України
4. Система органів виконавчої влади в Україні
5. Основні засади та завдання діяльності місцевих державних адміністрацій
6. Місцеве самоврядування як демократична основа управління в державі
7. Органи та посадові особи місцевого самоврядування
8. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: публічна адміністрація, сфера здійснення виконавчої влади, організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади, структурні зв'язки міністерств, галузеві повноваження, територіальна громада, самоврядування в місті Києві, інститути безпосередньої демократії, місцевий референдум, загальні збори громадян, органи самоорганізації населення.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Публічна адміністрація.
- Шляхи утворення публічної влади в адміністративно-територіальних одиницях.
- Сфера здійснення виконавчої влади.
- Загальні принципи організації та діяльності органів виконавчої влади в Україні.

- Ознаки органів виконавчої влади.
- Основні функції сучасної виконавчої влади.
- Класифікація органів виконавчої влади за різними критеріями.
- Схема організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади.
- Структурні зв'язки міністерств з іншими центральними органами виконавчої влади.
- Основні засади діяльності місцевих державних адміністрацій
- Основні завдання місцевих державних адміністрацій.
- Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі публічного управління.
- Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування.
- Особливості здійснення самоврядування в місті Києві.
- Вибори органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
- Місцевий референдум. Загальні збори громадян.
- Органи самоорганізації населення.
- Всесвітня Декларація місцевого самоврядування.
- Європейська Хартія місцевого самоврядування.
- Проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.
- Громадянин в державному управлінні.
- Поняття і основні характеристики громадянства.
- Права, свободи і обов'язки громадян: система закріплення.
- Взаємовідносини громадян і органів державного управління.

Семінарське заняття 4

Тема: Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування. Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Цінності та цілі суспільства та держави.
2. Національні завдання та індикатори досягнення цілей сталого розвитку в Україні.
3. Фактори, що визначають складність інституту публічного адміністрування.
4. Механізми публічного адміністрування. Форми публічного адміністрування.
5. Технологія публічного адміністрування. Основні напрями розроблення окремих технологій публічного адміністрування.
6. Методи публічного адміністрування. Класифікація методів публічного адміністрування за різними ознаками.
7. Стили публічного адміністрування. Типологія стилів.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: цілі суспільства, поняття «цінність», «дерева цілей», ресурси цілепокладання, «механізм публічного адміністрування», структура організації державних органів, територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування, стилі публічного адміністрування, типологія стилів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Форми існування розуміння поняття «цінність».
- Цінності українського суспільства та європейських країн.
- Класифікація цілей суспільства.
- Юридичне забезпечення цілей публічного адміністрування.
- Нові тенденції в системі публічного адміністрування.
- Структура механізму публічного адміністрування.
- Структура організації державних органів.
- Принципи організації діяльності органів публічного адміністрування.

- Форми публічного адміністрування: нормативно-правові, договірні, організаційні, дорадчі.
- Особливості методів публічного адміністрування. Класифікація методів публічного адміністрування за різними ознаками.
- Методи прямого та непрямого адміністративного впливу.
- Застосування демократичних методів.
- Чинники формування стилю публічного адміністрування.

Семінарське заняття 5

Тема: Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування. Результативність та ефективність публічного адміністрування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та сутність корупції.
2. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.
3. Аналіз прогресу в запобіганні та протидії корупції в Україні.
4. Досвід зарубіжних країн в боротьбі з корупцією.
5. Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування.
6. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.
7. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування у період воєнного стану.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: атрибути бюрократії, теорія бюрократії М. Вебера, політизація вищого чиновництва, бюрократія при деспотичному правлінні, «корупція», «корупційні діяння», «корупційні правопорушення». Фактори результативності та ефективності публічного адміністрування, критерії результативності та ефективності публічного адміністрування, фактори підвищення ефективності публічного адміністрування.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- Основні ознаки та атрибути бюрократії.
- Основні проблеми, породжувані бюрократичною організацією управління.
- Економіка бюрократичних структур та адміністративний ресурс.
- Політизація вищого чиновництва.
- Бюрократія при деспотичному правлінні.
- Організація та функціонування публічної служби.
- Досвід зарубіжних країн в боротьбі з корупцією.
- Причини корупції.
- Зони підвищеного ризику прояву корупції.
- Склад корупційного правопорушення.
- Цілі, які практично реалізуються в ньому, з цілями, які об'єктивно детерміновані суспільними запитами.
- Об'єктивні результати управління із суспільними потребами та інтересами.
- Можливості, закладені в управлінському потенціалі, зі ступенем їх реального використання.
- Ефективність організації і функціонування суб'єктів публічного адміністрування. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб.
- Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування у період воєнного стану.
- Повоєнна відбудова України: потенціал та стратегії перетворень.

1.4. Самостійна робота студентів

Формат самостійної роботи студенти обирають за бажанням, або творчі завдання по темам або освітні серіали та курси на освітніх платформах згідно переліку наданим викладачем.

ВАРІАНТ 1. Перелік курсів та освітніх серіалів

Самостійна робота виконується студентами у формі проходження онлайн курсів на Національній онлайн-платформі для розвитку цифрової грамотності <https://osvita.diia.gov.ua>, або на освітніх онлайн платформах <https://zrozumilo.in.ua/>, <https://courses.prometheus.org.ua/>, <https://study.ed-era.com/> Ви обираєте за власними інтересами серед запропонованих! Можете запропонувати свій онлайн курс якого не має в переліку і стосується НД «Система публічного адміністрування».

Онлайн курс потрібно обрати, пройти і отримати сертифікат!!! Один сертифікат 5 балів! 8 сертифікатів це 40 балів самостійної роботи!)

- 1) Онлайн-курс для студентів: Наш парламент: розуміємо та впливаємо
<https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-010+2021/about>
- 2) Онлайн-курс: Наш парламент: вивчаємо та розуміємо
<https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-009+2021/about>
- 3) Онлайн-курс: Діяльність народного депутата України
<https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-001+sept2020/about>
- 4) Онлайн-курс: Участь громадськості в законотворчому процесі. Адвокація;
<https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-016+sept2021/about>
- 5) Онлайн курс: Що таке державна політика і як її формувати;
<https://osvita.diia.gov.ua/courses/public-policy>
- 6) Онлайн-курс: Як бути ефективною ГО в епоху постійних змін?
<https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-018+dec2021/about>
- 7) Онлайн-курс: Державним службовцям про державну службу
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+GS101+2020_T3/about
- 8) Онлайн-курс: Взаємодія органів державної влади з громадськістю
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+IAP101+2019_T3/about
- 9) Онлайн-курс: Основи лобіювання
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/Lobby101/2015_T2/about
- 10) Онлайн-курс: Як діяти далі: Державним службовцям про сталий розвиток
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+SDG101+2020_T2/about
- 11) Онлайн-курс: Разом ми сильніші: 5 кроків до успіху громадської організації
<https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:eef+EEF-042+May2023/about>
- 12) Онлайн-курс: Демократія через дії. Модуль 1
<https://osvita.diia.gov.ua/courses/democracy-through-actions-module-1>
- 13) Онлайн-курс: Демократія через дії. Модуль 2
<https://osvita.diia.gov.ua/courses/democracy-through-actions-module-2>
- 14) Онлайн-курс: Міжнародне гуманітарне право
<https://osvita.diia.gov.ua/courses/international-humanitarian-law>
- 15) Онлайн-курс: Публічна служба
<https://osvita.diia.gov.ua/courses/public-service>
- 16) Онлайн-курс: Професія: Державний службовець
<https://eduhub.in.ua/courses/scorm-kurs-25-kar-yera-na-derzhavniy-sluzhbi>

ВАРІАНТ 2. ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

Тема: Публічне адміністрування як системне суспільне явище

Практичні завдання: 1. Знайти визначення «публічне управління», «публічне адміністрування», «система публічного адміністрування» авторів-науковців різних країн у форматі «визначення-автор-джерело».

2. Наукові школи та теорії публічного адміністрування (менеджменту, державного управління). Обрати одну та зробити презентацію на 15–20 слайдів

Питання для самоконтролю

1. Які основні підходи до розуміння публічного адміністрування?
2. Яке співвідношення базових понять: “управління”, “державне управління”, “публічне управління”, “публічне адміністрування”?
3. Які суб’єкти та об’єкти публічного адміністрування?

Тема: Суспільні відносини в системі публічного адміністрування

Практичні завдання: 1. Упорядкувати у вигляді схеми чи таблиці класифікацію управлінських відносин

2. Чи потрібно на сучасному етапі розвитку для України здійснювати розвиток публічного адміністрування, удосконалювати та змінювати систему публічного адміністрування? Обґрунтувати власну думку із наведенням прикладів.

Питання для самоконтролю

1. Які основні теорії управління суспільством?
2. Якими засобами здійснюється регулювання зв’язку в системі публічного адміністрування із суспільством?
3. Опишіть класифікацію управлінських відносин.
4. Які основні властивості державно-управлінських відносин?
5. Що таке «державно-управлінські відносини»?

Тема: Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Практичне завдання: Встановіть та схематично намалюйте взаємозв’язки між громадськими організаціями, суспільством, органами державної влади, чиновниками та бізнес-структурами та опишіть їх.

Питання для самоконтролю

1. У чому взаємозв’язок економічної науки, соціології та політології?
2. Які особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах?
3. Яка дія ринкових принципів у політичній сфері?
4. Що таке «публічна політика»?

Тема: Громадянське суспільство як суб’єкт публічного адміністрування

Практичні завдання: 1. Найкращі практики молодіжних проектів в сільській місцевості.

2. Проаналізувати діяльність двох громадських організацій у Хмельницькій області. (Дотримання принципів та охарактеризувати, яких сфер публічного адміністрування вони торкаються) (інформації – 3 сторінки)

Питання для самоконтролю

1. Які основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства?
2. Які сутнісні характеристики громадянського суспільства?
3. Яка роль громадських організацій у публічному адмініструванні?
4. Які є види добровільних об’єднань?
5. У чому полягає автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави?

Тема: Закони та принципи публічного адміністрування

Практичні завдання: 1. Знайти приклади порушення законів публічного адміністрування державними службовцями або посадовими особами місцевого самоврядування за поточний рік.

2. Порівняльний аналіз принципів публічного та державного управління (інформація у вигляді схеми чи таблиці – 2 сторінки, обов'язково власний висновок)

Питання для самоконтролю

1. У чому суть закону публічного адміністрування «розмежування центрів влади та управління»?
2. Як реалізовується сьогодні «Закон централізації та децентралізації влади»?
3. Чи бере участь громадянин у втіленні закону саморозвитку системи публічного адміністрування?
4. Які загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування?
5. Назвіть принципи, що регулюють управління як соціально-політичний процес?
6. Які принципи регулюють управління як соціально-економічний процес?

Тема: Публічне адміністрування та влада

Практичне завдання: Описати концепції походження держави.

Питання для самоконтролю

1. Обґрунтуйте, що влада це основний засіб публічного адміністрування.
2. Яка сутність економічної влади?
3. Як проявляється феномен влади у житті громадянина?
4. Що таке лобізм?

Тема: Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування

Практичні завдання: 1. Описати «Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування»

2. Описати історію, функції та завдання та намалювати структуру обраного міністерства (презентація до 10 слайдів).

Питання для самоконтролю

1. Що включає в себе виконавча гілка влади?
2. Які основні функції Кабінету Міністрів України?
3. Чи може делегувати свої повноваження прем'єр міністр України? Кому? За яких умов?
4. Які основні функції місцевих органів виконавчої влади?

Тема: Місцеве самоврядування та його роль у публічному адмініструванні

Практичне завдання: Обрати одну країну світу та описати її систему місцевого самоврядування

Питання для самоконтролю

1. Коли був прийнятий закон України «Про місцеве самоврядування»?
2. Які принципи діяльності органів місцевого самоврядування?
3. Яка основна роль у публічному адмініструванні місцевого самоврядування?
4. Розкрийте поняття «посадова особа місцевого самоврядування».
5. Які сфери управління місцевого самоврядування?
6. Що входить до компетенції органу місцевого самоврядування?
7. Які є інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні?

Тема: Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

Практичне завдання: Класифікація управлінських рішень за різними ознаками (побудувати схеми).

Питання для самоконтролю

1. Що таке «управлінське рішення»?
2. Які етапи включає процес підготовки управлінського рішення?
3. Опишіть технологію процедури прийняття рішень?

Тема: Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування

Практичне завдання: Провести власне соціальне дослідження 10–15 людей «Цінності та цілі молоді України» (3 питання – опрацювати у діаграмах, представити анкету).

Питання для самоконтролю

1. Яка роль цінностей суспільства у публічному адмініструванні?
2. Які основні цілі суспільства України сьогодні?
3. Які ресурси цілепокладання у публічному адмініструванні?
4. Як здійснюється формування „дерева цілей”?

Тема: Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування

Практичне завдання: Знайти приклади механізмів публічного адміністрування (3 приклади).

Питання для самоконтролю

1. Яка структура механізму публічного адміністрування?
2. Що включає технологія публічного адміністрування?
3. Які є методи публічного адміністрування?
4. У чому суть демократичних методів?
5. Які є стилі публічного адміністрування?

Тема: Бюрократія в системі публічного адміністрування.

Тема: Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування

Практичне завдання: 1. Інструменти зниження рівня корупції: досвід зарубіжних країн (одна або дві країни).

2. Зробити флаєр для громадянина «Стоп корупція»

Питання для самоконтролю

1. Що таке «бюрократія»?
2. У чому суть теорія бюрократії М. Вебера?
3. Розкрийте поняття «корупція».
4. Яка нормативно-правова база антикорупційної діяльності?
5. Які є сьогодні дії, з боку органів влади, для запобігання проявам корупції?

Тема: Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері

Практичне завдання: Скласти словник термінів до даної теми. Обрати 10–15 термінів (за діючими законами і за тлумачним словником).

Питання для самоконтролю

1. Які є моделі соціальної політики держави?
2. Розкрийте поняття «соціальна політика»
3. Які є методи впливу держави на розвиток соціальної сфери?
4. Які основні види соціальної допомоги держави?
5. Які основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки?

Тема: Публічне адміністрування та економіка

Практичне завдання: Міжнародний досвід забезпечення цивілізованих засад конкуренції у сфері економіки

Питання для самоконтролю

1. Чому економіка є об'єктом публічного адміністрування?
2. Дайте визначення поняттю «економіка»?
3. Які нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу?

Тема : Результативність та ефективність публічного адміністрування

Практичне завдання: Методика (критерії, оцінки) ефективності та результативності діяльності органів державної влади

Питання для самоконтролю

1. У чому суть поняття «результативність публічного адміністрування»?
2. У чому суть поняття «ефективність публічного адміністрування»?
3. Які є критерії результативності публічного адміністрування?
4. Які є критерії ефективності публічного адміністрування?
5. Як здійснюються вимір продуктивності та ефективності публічного адміністрування?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів із підготовкою доповіді у формі презентації з основними тезами реферату-огляду. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refereo* – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка (додаток А), вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с. 8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 20 сторінок формату А4.

1.5.2. Темі рефератів-оглядів

1. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.
2. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
3. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
4. Феномен влади. Публічна влада та публічне адміністрування.
5. Дія ринкових принципів у політичній сфері.
6. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
7. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.
8. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування.
9. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.
10. Місцевий референдум. Органи самоорганізації населення.

11. Публічна сфера і публічна політика.
12. Загальний закон соціального управління - залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
13. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства
14. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування.
15. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
16. Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування.
17. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування.
18. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.
19. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні.
20. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.
21. Структура механізму та органів публічного адміністрування.
22. Основні види соціальної допомоги держави. Зростання ролі позаекономічних факторів
23. Цінності та цілі суспільства і держави
24. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
25. Принципи організації діяльності органів публічного адміністрування.
26. Основні напрями державного регулювання економікою. Керуюча система в період криз і спадів.
27. Юридичне забезпечення цілей публічного адміністрування.
28. Антимонопольна діяльність. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.
29. Методи публічного адміністрування. Застосування демократичних методів.
30. Корпоративна влада та публічне адміністрування в добровільних об'єднаннях.
31. Публічна служба.
32. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативно-правовий, організаційний, економічний, кадровий, морально-психологічний.
33. Стиль публічного адміністрування.
34. Від економіки індустріального типу до постіндустріальної економіки. Основні характеристики сучасної економічної системи.
35. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
36. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.
37. Поняття корупції та корупційних дій. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.
38. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
39. Результативність та ефективність публічного адміністрування.
40. Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.

1.6. Підсумковий контроль

Робочою програмою дисципліни передбачено, що формою підсумкового семестрового контролю є екзамен, який за рішенням кафедри може проводитися усно або письмово за рукописною чи електронною тестовими технологіями.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
2. Зміст та співвідношення базових понять: “управління”, “державне управління”, “публічне управління”, “публічне адміністрування”.
3. Суб’єкти та об’єкти публічного адміністрування.

4. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Основні теорії управління суспільством.
5. Соціальні зв'язки. Засоби регулювання зв'язку.
6. Класифікація управлінських відносин.
7. Основні властивості державно-управлінських відносин. Дослідження поняття «державно-управлінські відносини».
8. Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.
9. Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах.
10. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.
11. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика.
12. Об'єктивні закони публічного управління та їх застосування.
13. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування.
14. Принципи, що регулюють управління як соціально-політичний процес.
15. Принципи, що регулюють управління як соціально-економічний процес.
16. Принципи, що регулюють управління як соціально-культурний процес.
17. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
18. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
19. Поняття та види добровільних об'єднань, принципи управління в них.
20. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.
21. Особливості взаємодії громадянського суспільства та держави в умовах воєнного стану.
22. Феномен влади. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
23. Сутність економічної влади.
24. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
25. Лобізм.
26. Концепції походження держави. Держава як суб'єкт політичної влади.
27. Виконавча влада в Україні.
28. Система органів виконавчої влади в Україні.
29. Місцеві органи виконавчої влади.
30. Місцеве самоврядування як демократична основа управління в державі.
31. Зарубіжний досвід функціонування системи місцевого самоврядування.
32. Органи та посадові особи місцевого самоврядування.
33. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування.
34. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні.
35. Поняття та суть управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень.
36. Процес підготовки управлінського рішення. Технологія процедури прийняття рішень.
37. Цінності та цілі суспільства та держави та їх роль у публічному адмініструванні.
38. Ресурси цілепокладання у публічному адмініструванні. Формування „дерева цілей”.
39. Цілі сталого розвитку.
40. Структура механізму та органів публічного адміністрування.
41. Технологія публічного адміністрування.
42. Методи публічного адміністрування. Застосування демократичних методів.
43. Стили публічного адміністрування.
44. Бюрократія як наукова категорія. Теорія бюрократії М. Вебера.
45. Поняття та сутність корупції. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.
46. Системність антикорупційної діяльності всіх державних органів та органів місцевого самоврядування.
47. Фактори запобігання проявам корупції. Досвід зарубіжних країн в боротьбі з корупцією.
48. Соціальна політика. Моделі соціальної політики держави.

49. Нормативні та організаційні особливості публічного адміністрування в соціальній сфері у період воєнного стану.

50. Методи впливу держави на розвиток соціальної сфери. Основні види соціальної допомоги держави.

51. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.

52. Нормативні та організаційні особливості публічного адміністрування в економічній сфері у період воєнного стану.

53. Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення.

54. Забезпечення державою безпеки прав та інтересів споживачів.

55. Економіка як об'єкт публічного адміністрування.

56. Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.

57. Вимір продуктивності та ефективності публічного адміністрування.

58. Підвищення кваліфікації та професійний розвиток публічних управлінців.

59. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування у період воєнного стану.

60. Повоєнна відбудова України: потенціал та стратегії перетворень

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція
2. Виконавча влада в Україні
3. Дайте найбільш повну та правильну відповідь на тестові завдання

Приклади тестових завдань

1. Назвіть вищу посадову особу, яка очолює діяльність щодо здійснення місцевого самоврядування на території громади:

- а). голова;
- б). староста;
- в). директор;
- г). президент.

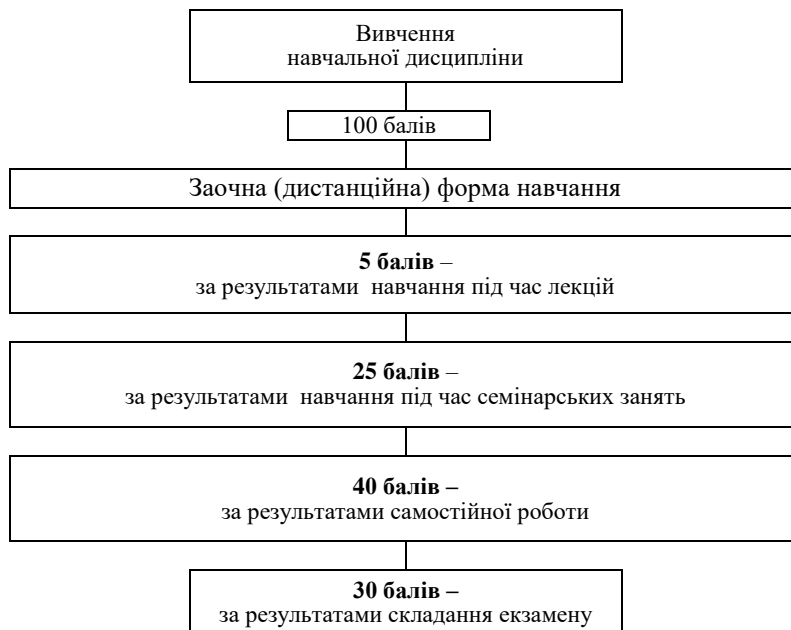
2. Публічне адміністрування - це: _____

3. Форми участі населення у вирішенні питань місцевого значення:

- а) місцевий референдум;
- б) колективні та індивідуальні звернення;
- в) громадські слухання;
- г) усі відповіді вірні;
- д) вірні відповіді а) і в).

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до «Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова» (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312 / 20).

З навчальної дисципліни «Система публічного адміністрування» передбачено проведення 7 лекційних занять за заочною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

	Кількість відвіданих лекцій						
Кількість лекцій за планом	1	2	3	4	5	6	7
7 (14 год)	0,7	1,4	2,1	2,9	3,6	4,3	5,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 5 семінарських занять за заочною формою навчання.

За результатами семінарського заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. «Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова» (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312 / 20).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів заочної форми навчання у формі проходження освітніх серіалів (курсів) та надання викладачу сертифікатів. 1 сертифікат = 5 балів. Розрахунок 8 сертифікатів по 5 балів (5*8=40 балів).

Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів заочної форми навчання у формі виконання практичних завдань до тем та реферату-огляду наведено в таблиці:

Номер теми	Практичні завдання																Усього балів
	т.1	т.2,	т.3	т.4	т.5	т.6	т.7	т.8	т.9	т.10	т.11	т.12	т.13	т.14	т.15	т.16	
Кількість балів	1	1,5	1	1	1	1,5	1	1	1,5	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	20
Реферат-огляд																	20
Усього:																	40

2.5 На семестровий контроль з кожної навчальної дисципліни відводиться 30 балів. Шкала визначення балів за результатами семестрового контролю подана у табл. 1.

Таблиця 1.

Шкала визначення балів за результатами семестрового контролю

Кількість балів за результатами семестрового контролю	Рівень знань студента	Критерії оцінювання
27 – 30	високий	Студент правильно, повно та аргументовано розкрив питання, продемонстрував вміння самостійно аналізувати теоретичний матеріал, правильно та аргументовано вирішив завдання практичного характеру, володіє термінологією і викладає матеріал чітко і логічно.
24,5 – 26,5	достатній	Студент достатньо повно розкрив суть питання, володіє термінологією, але назвав не всі риси, ознаки або види явища, процесу, інституту, теорії, категорії, проблеми, не до кінця розкрив зміст понять, допустив деякі неточності, які були виправлені ним при відповідях на додаткові питання і не вплинули на правильне розуміння змісту.
22,5 – 24		Студент у цілому розкрив суть питання, відповідає аргументовано і загалом правильно, володіє термінологією, але назвав не всі теорії, функції, риси явища, інституту, процесу, допустив декілька помилок, які не вплинули на їх правильне розуміння.
20,5 – 22	середній	Студент не до кінця розкрив основний зміст питання, деякі суттєві риси, явища, поняття. Проблеми розкрив частково, допустив певні помилки та неточності, які свідчать про його неповне розуміння сутності питання, в основному володіє термінологією.
18 – 20		Студент не до кінця розкрив зміст питання, не повністю визначив його істотні аспекти: риси, функції, види, форми тощо, допустив помилки принципового характеру, недостатньо володіє термінологією.
10,5 – 17,5	низький	Студент не достатньо розкрив зміст питання, не вміє його аналізувати і не може послідовно і логічно викласти, допустив суттєві помилки, не володіє термінологією.
0 – 10		Студент не розкрив зміст питання, не зумів його аналізувати і послідовно і логічно викласти, допустив хибні думки, не володіє термінологією.

Підсумовування балів за результатами вивчення навчальної дисципліни здійснюється після складання семестрового контролю. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних студентом балів з поточного та семестрового контролю, а також додаткових балів. Семестрова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані та заліковій книжці студента, при чому вона не може перевищувати 100 балів.

2.6 У разі отримання за результатами вивчення навчальної дисципліни (поточного і підсумкового контролю) 34 або менше балів (оцінка F за шкалою ЄКТС) студент зобов'язаний повторно вивчити дисципліну в наступному навчальному періоді. У разі отримання за результатами вивчення навчальної дисципліни (поточного і підсумкового контролю) 35–59 балів (оцінка FX за шкалою ЄКТС) студент має право повторно пройти підсумковий контроль двічі: перший раз – перескладання викладачеві, другий раз – перескладання комісії.

3. Рекомендовані джерела

3.1 Нормативно-правові акти

1) Виборчий кодекс України: Кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>

2) Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Каб. Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п>.

3) Деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів : Постанова Каб. Міністрів України від 08.09.2016 р. № 606 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-п>.

4) Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні: Розпорядження КМУ від 29 листопада 2024 р. № 1190-р URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-zabezpechennia-dosiahnennia-tsilei-staloho-rozvytku-v-ukraini-i291124-1190>

5) Деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 р. № 831-р. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

6) Європейська хартія місцевого самоврядування. Рада Європи; Хартія, Міжнародний документ від 15.10.1985 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

7) Конституція України Верховна Рада України; Конституція України, Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

8) Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р / URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>

9) Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>.

10) Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

11) Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 22.09.2021 р. № 1767-IX. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-20#>

12) Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

13) Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

- 14) Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.
- 15) Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15> .
- 16) Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 5.10.2017 № 2155-VIII. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#>
- 17) Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус : Закон України від 20.11.2012 р. № 5492-VI : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17>.
- 18) Про запровадження Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства : Постанова Каб. Міністрів України від 28.11.2012 р. № 1134. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2012-п>.
- 19) Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки: закон України; Стратегія від 20.06.2022 № 2322-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>
- 20) Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII / URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
- 21) Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.2013 № 44. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2013-%D0%BF#n7>
- 22) Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки: Постанова Кабінету Міністрів України; Програма, Заходи від 04.03.2023 № 220 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-%D0%BF#Text>
- 23) Про затвердження Положення про Єдину інформаційну систему соціальної сфери: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 404 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-2021-%D0%BF>.
- 24) Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : Постанова Каб. Міністрів України від 21.10.2015 р. № 835 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-п>.
- 25) Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 449. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF>.
- 26) Про затвердження Примірного положення про центр надання адміністративних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.02.2013 № 118. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2013-%D0%BF#n8>
- 27) Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.
- 28) Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади : Постанова Каб. Міністрів України від 29.08.2002 р. № 1302 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1302-2002-п>.
- 29) Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
- 30) Про місцеві державні адміністрації : Закон України редакція від 17.05.2001, № 419-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> .
- 31) Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
- 32) Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 15.07.2021 р. № 1689-IX. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20> (дата звернення: 23.08.2024).
- 33) Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99-2021-%D0%BF>.

- 34) Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 02.05.2023 р. № 3077-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text>
- 35) Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2671-19> (дата звернення: 23.08.2024).
- 36) Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
- 37) Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. No 1508-VII URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> .
- 38) Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. No 1508-VII / URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> .
- 39) Про статус депутатів місцевих рад Закон України від 11.07.2002 № 93-IV URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text>
- 40) Про стратегічну екологічну оцінку: Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>
- 41) Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-p>
- 42) Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text>
- 43) Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації :Розпорядження Каб. Міністрів України від 03.03.12021 р. № 167-р : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>
- 44) Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
- 45) Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Tex>

3.2. Основні джерела

- 1) Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В.Галуцько, П. Діхтєвський, О.Кузьменко та ін.; за ред. В.Галуцька, О.Правоторової. – Видання четверте. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 656 с.
- 2) Алексєєв В.М. Суспільство та держава: управлінські взаємовідносини: моногр. /В.М. Алексєєв. – Чернівці: Технодрук, 2012. – 344 с.
- 3) Біла книга державної політики у сфері адміністративних послуг (Редакція третя — 2024 рік). Портал «Децентралізація». URL: <http://surl.li/nrjhmm>
- 4) Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: навчальний посібник. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.
- 5) Ганущак Ю.І. Територіальна організація влади. Стан та напрямки змін: моногр. / Ю.І. Ганущак. – К. : Легал. статус, 2012. – 317 с.
- 6) Добровільний національний огляд щодо Цілей сталого розвитку в Україні. 2020. URL: <https://ukraine.un.org/en/sdgs>
- 7) Завдання та індикатори досягнення цілей сталого розвитку в Україні на період до 20230 року. КМУ 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/ind.80/bookmtd-goalsalbum110pagesok-3.pdf>
- 8) Козирєва О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 186 с.
- 9) Петков В. П., Торяник В. М. Менеджмент у державному управлінні : навч. посіб. / за заг. ред. О. В. Негодченка. стер. Херсон : Гельветика, 2021. 404 с.
- 10) Поняття публічних послуг. Розробка та реалізація Плану вдосконалення послуги. Посібник для територіальних громад / Бурдавіцина М.О., Муратова О.В. USAID, 2021. 112 с.
- 11) Публічне управління та сучасний менеджмент в інформаційному суспільстві: кол. моногр. / за аг ред.. Михайловської О.В. К.: Видавничий дім «Кондор». 188 с.

- 12) Стратегічне управління: навчальний посібник / М. М Буднік, Г. С. Невертій, Н. М. Курилова. К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. 292 с.
- 13) Сучасні підходи і напрями розвитку публічного управління та адміністрування: підручник / А. О. Науменко, О. В. Смігунова, О. В. Дудник, С. І. Міненко; за ред. д-ра наук з держ. управління, проф. В. Д. Бакуменка; ДБТУ. Харків: Майдан, 2022. 280 с.
- 14) Хрідочкін А.В. Публічне управління та адміністрування: словник термінів / А.В. Хрідочкін, М.Ю. Віхляєв / за заг.ред. д.ю.н. проф. П.В. Макушева. Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2021. 604 с.
- 15) Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь. 2017. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>

3.3. Допоміжні джерела

- 1) Адміністративне право України (загальна частина): навчальний посібник. Остапенко О.І., Ковалів М.В., Єсімов С.С. та ін.; Львів: СПОЛОМ, 2021. 616 с.
- 2) Адміністративний менеджмент: навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля, В. С. Михаліцький. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 320 с.
- 3) Аналітична доповідь до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України». Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://surl.li/kffyzf>
- 4) Андреев В. Інституціоналізація публічно-службових відносин в процесі реалізації публічної влади в Україні. Успіхи і досягнення у науці. 2024. № 1(1). С.127–136. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-1\(1\)-127-13612](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-1(1)-127-13612).
- 5) Андреев В. Інституціоналізація публічно-службових відносин в процесі реалізації публічної влади в Україні. Успіхи і досягнення у науці. 2024. № 1(1). С.127–136. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-1\(1\)-127-13612](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-1(1)-127-13612).
- 6) Бабчинська О. І. Менеджмент : опорний конспект лекцій. Електронні дані. Вінниця. Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. URL: http://10.0.2.150/docs/2018/135_2018/Menedzhment.pdf.
- 7) Божко В.М. Проходження служби в органах місцевого самоврядування в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / В.М. Божко // Полтавський правовий часопис 2023. No 1. С. 8-22 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/plre_2023_1_3
- 8) Болдирев С.В. Способи подолання недоліків правового регулювання статусу та організації роботи органів державної влади і органів місцевого самоврядування в контексті воєнної та післявоєнної відбудови інфраструктури [Електронний ресурс] / С.В. Болдирев, М.П. Лінник // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Юридичні науки. 2022. No 5. С. 49-55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjju_2022_5_9
- 9) Борщевський В. В. Антикризове управління. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук. ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.] ; Національна академія державного управління при Президентові України. К. : НАДУ, 2011. Т. 8 : Публічне врядування / наук. ред. кол. : В. С. Загорський (голова), С. О. Телешун (співголова) [та ін.] ; Львівський регіональний інститут державного управління Національна академія державного управління при Президентові України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. С. 38—40
- 10) Буркова Л.А. Територіальна громада як базовий суб'єкт місцевого самоврядування: тенденції розвитку та напрями вдосконалення / Л.А. Буркова, В.С. Адамовська, А.Б. Ярова // Вісник Криворізького національного університету. 2020. Вип. 50. С. 173-179. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vktu_2020_50_35
- 11) Воронкова В. Г., Нікітенко В. О., Олексенко Р. І. Адміністративний менеджмент : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньої програми «Публічне управління та адміністрування». Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 244 с.
- 12) Даниленко Л.І. Вдосконалення професійної компетентності посадових осіб місцевого самоврядування: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Л.І. Даниленко // Інвестиції: практика та досвід. - 2023. - No 5. - С. 113-119.

- 13) Дудкіна О., Чикало І. Сучасні технології організаційного проектування діяльності органу місцевого самоврядування. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2021. Вип. 26. с. 55-61
- 14) Європейська хартія місцевого самоврядування: Муніципальні фінанси в країнах-членах
- 15) Смельяненко Л.М., Петюх В.М., Торгова Л.В., Гриненко А.М. Конфліктологія: Навч. посібник / За заг. ред. В.М. Петюха, Л.В. Торгової. К.: КНЕУ, 2003. 315 с.
- 16) Кантор Н.Ю. Роль Європейської хартії місцевого самоврядування як стандарту локальної демократії: українські реалії та перспективи [Електронний ресурс] / Н.Ю. Кантор // Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : Юридичні науки. 2023. Т. 34(73), No 6. - С. 12-19. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_law_2023_34\(73\)_6_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_law_2023_34(73)_6_5)
- 17) Карпа М.І. Компетенція органів державної влади та органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації: запровадження європейських принципів і стандартів / М.І. Карпа, Т.М. Кіцак // Інвестиції: практика та досвід. 2024. No 3. - С. 138-143.
- 18) Кохан О.І. Боротьба з корупцією в органах місцевого самоврядування: правові передумови та шляхи подолання / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2024. - Вип. 82(2). - С. 182-186. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_82\(2\)_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_82(2)_31)
- 19) Лелеченко А.П. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. / [А.П. Лелеченко, О.І. Васильєва, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук] – К.: 2017. – 110 с.
- 20) Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Дудкіна О.П. Державне і регіональне управління : навчальний посібник. Тернопіль : ТНЕУ. 2014. 452 с.
- 21) Мельниченко С. Аналіз стратегічного менеджменту та його вплив на успішність організацій. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2024. № 3. DOI: <https://doi.org/10.57125/econpr.2024.02.29.0216>.
- 22) Менеджмент : навч. посіб. / [уклад.: Л. В. Шинкарук, Т. Л. Мостенська, Т. О. Власенко]. Київ : Кондор, 2021. 220 с.
- 23) Менеджмент державних установ і організацій: повний конспект лекцій для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» ступеня освіти «бакалавр». укладачі: А. П. Грінько, О. П. Ткаченко. Електрон. дані. Х. : ХДУХТ, 2019
- 24) Монастирський Г. Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 329 с.
- 25) Мягкоход В.М. Методичні рекомендації у сфері адміністративних послуг . Асоціація міст України. URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/851/adminposlugu_2023.pdf
- 26) Надання публічних послуг в умовах децентралізації та співробітництва територіальних громад: Навчально-практичний посібник/ За заг. редакцією Записного Д.Ю., Журавля Т.В., Толкованова В.В. Київ, 2018. 172 с.
- 27) Основи менеджменту: Конспект лекцій: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування». КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.
- 28) Пирога І.С. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні / І.С. Пирога, М.І. Пирога // Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. No 2. С. 167-172. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anpopr_2024_2_30
- 29) Пирога І.С. Роль місцевого самоврядування у відбудові в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / І.С. Пирога, М.І. Пирога // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2023. Вип. 77(1). С. 117-123. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_77\(1\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_77(1)_20)
- 30) Прокопенко С. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері надання адміністративних послуг у контексті децентралізації та цифровізації. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2024. № 2. С. 25–30. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.2.413>.

31) Прокопенко С. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері надання адміністративних послуг у контексті децентралізації та цифровізації. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2024. № 2. С. 25–30. DOI:<https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.2.413>.

32) Ради Європи // Українське місто. – 2000. – Додаток до журналу No 7. – С. 51-56.

33) Різник Д. Адаптація методології дослідження ресурсного потенціалу економіки до умов воєнного стану. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 7. С. 138–143. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.7.13811>.

34) Самойлов А.П. Принципи діяльності та розподілу компетенцій органів місцевого самоврядування та органів державної влади у контексті децентралізації влади в Україні / А.П. Самойлов // Успіхи і досягнення у науці. 2024/No 1С. 186-201 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sucachs_2024_1_16

35) Словник термінів з державного управління Стільник В. В., Зінгаєва Н. Є. Адміністративний менеджмент: конспект лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2019. 102 с.

36) Терещенко Т.В. Теорія організації: навчальний посібник. Хмельницький університет управління та права: Хмельницький, 2015. 335 с.

37) Требик Л.П. Онлайн тренінги та самотренінги для ціленаправленої практики та удосконалення цифрової компетентності публічного службовця. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління» №2 (2021) URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/315-trebik-l-onlajn-treningi-ta-samotreningi-dlya-tsilenapravlenoji-praktiki-ta-udoskonalennya-tsifrovoji-kompetentnosti-publichnogo-sluzhbovtvtsya>

38) Требик Л.П. Штучний інтелект для трансформаційних змін державних інституцій та розвитку цифрового суспільства Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління» №1 (2021) URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/138-trebik-l-p-shtuchnij-intelekt-dlya-transformatsijnikh-zmin-derzhavnikh-institutsij-ta-rozvitku-tsifrovogo-suspilstva>

39) Шарлея Р., Каспрук І. Оптимізація публічних послуг та інфраструктури у територіальних громадах України. Методичний посібник для органів місцевого самоврядування. Портал «Децентралізація». URL: <http://surl.li/bhsbv>

40) Шопіна І.М. Цивільно-військове співробітництво та громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / І.М. Шопіна // Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. No 1. С. 463-466. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anopr_2024_1_84

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://zakon.rada.gov.ua/> Інформаційно-пошукова система «Законодавство України»
2. <http://www.rada.gov.ua> Веб-портал Верховної Ради України
3. <https://diia.gov.ua/> Державні послуги онлайн
4. <http://www.president.gov.ua> Веб-портал Адміністрації Президента України
5. <http://www.kmu.gov.ua> Веб-портал Кабінету Міністрів України
6. <https://osvita.diia.gov.ua/> Дія.Цифрова Освіта
7. <https://thedigital.gov.ua/> Веб-сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України
8. <https://igov.gov.ua/> Гід з державних послуг
9. <http://my.gov.ua/> Портал електронних сервісів Мінекономіки
10. <https://nads.gov.ua/> Національне агентство України з питань державної служби
11. <https://e-dem.ua/> Платформа електронної демократії
12. <https://decentralization.ua/> Веб-сайт «Децентралізація»
13. <https://minjust.gov.ua/> Міністерство юстиції України
14. <http://www.nbuv.gov.ua/portal> Наукова періодика України на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

15. <http://www.me.gov.ua> Веб-сайт Міністерства розвитку економіки України
16. <http://www.niss.gov.ua/> Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України
17. www.ukrstat.gov.ua Державна служба статистики України
18. <https://www.webofscience.com> Наукометрична база даних Web of Science
19. <https://www.scopus.com> Наукометрична база даних Scopus
20. <https://mtu.gov.ua/> Веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України
21. <http://gntb.gov.ua/ua/> Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
22. <http://www.msp.gov.ua> Веб-сайт Міністерства соціальної політики України
23. <http://www.ounb.km.ua/> Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
24. <http://www.adm.km.ua> Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
25. <http://km-oblrada.gov.ua/> Веб-сайт Хмельницької обласної ради
26. <https://www.khm.gov.ua/> Веб-сайт Хмельницької міської ради
27. <http://www.univer.km.ua/> Веб-сайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова